

Эл-юртимиз ҳозирги оғир шароитда барча синов ва қийинчиликлардан янада кучли ва иродали бўлиб чиқмоқда.
Ўзининг ҳаёти ва тақдири, келажаги Ватанимизнинг тақдири ва келажаги билан чамбарчас боғлиқ эканини чуқур ҳис этмоқда.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Муносабат

Нурдинжон ИСМОИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Конунчилик
палатасининг Спикери

Янги чакирик ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчилик палатаси депутатлари фаолиятининг дастлабки йили — 2020 йил воқеялларга жуда бой ве сермаусул бўлди. Парламентимиз ҳаётида асосий сиёсий воқеалар ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил давомидаги иккни маротаба парламентта қылган Мурожаатномаси билан узвий боғлиқ холда кечди. Давлатимиз раҳбарининг 2020 йил 24 январдаги Мурожаатномаси парламентининг 2020 йилги иш режаси учун асос сифатида олинган бўлса, йил якунда бўлиб ўтган Мурожаатнома парламент фаолиятининг яхши истиқболдаги стратегик йўналишларини белгилаб берди.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Президентимиз томонидан ҳар йили парламентга Мурожаатнома йўллаш институти замонавий ўзбекистондаги мухим воқеялника айлануб, мамлакатимиз сиёсий тизимида катта ахамият касб этмоқда.

Хозирги вактда Давлатимиз раҳбарининг парламентта Мурожаатнома йўллаш институти давлат ва

жамиятни барқарор ривожлантириши стратегик жihatдан самарали режалаштиришни таъминловчи мухим сиёсий-хуқуқий жараён сифатида қарор топди.

Давоми 3-бетда

“Янги Ўзбекистон” учун маҳсус

Ўзбекистон Президенти маслаҳатчиси Сума Чакрабарти:

Шавкат Мирзиёевнинг
Олий Мажлисга Мурожаатномасида
мамлакат қайси йўналишида
ривожланиши аниқ белгилаб берилган

С.Чакрабарти “Дунё” ахборот агентлигига берган интервьюсида Мурожаатноманинг ўта мухим аҳамиятини таъкидлаб, нутқ янги Ўзбекистон тараққиётни истиқболларини белгилаб берган дастурламалар экани, ушбу хужжатда мамлакат қайси йўналишида ривож топиши аниқ кўрсатилганини кайд этди.

— Президент Шавкат Мирзиёев нутқидаги тўртта мухим йўналиш алоҳида эътиборга лойиқ, — деди Сума Чакрабарти. — Биринчидан, Ўзбекистон Президенти мамлакатнинг ҳар бир фуқароси, айниқса, ёшларнинг ёрқин келажагини таъминлаш учун зарур бўлган жиҳатларга эътибор қаратди. Бу, албатта, таълим ва соглиқни саклаш соҳаларига ажратиладиган сармоялардир. Мазкур йўналишдаги сайди-харакатлар, айниқса, корона-вирус пандемиясидан кейининг давр учун алоҳида аҳамиятга эга.

Давоми 3-бетда

Ўзбекистон Президентининг иқтисодий ривожланиш, самарали бошқарув ва халқаро ҳамкорлик масалалари бўйича маслаҳатчиси, Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ)нинг собиқ президенти Сума Чакрабарти давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномаси мазмун-моҳияти ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини изҳор қилди.

Дунё нигоҳида

Элчи Ёдгорхўжа Шодмонов:

“Ўзбекистон ва Афғонистон Президентларининг мунтазам мулоқоти давлатлараро ҳамкорлик ривожига кучли туртки турткни бермоқда”

Ўзбекистон Президенти томонидан 2020 йил сентябрь ойида БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида илгари ташаббуслардан бирни Афғонистоннинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига кўмаклашувчи доимий қўмита тузиш югаси бўлди.

Ўзбекистон ушбу мамлакатнинг минтақадаги энг якин кўншини ва ҳамкори сифатида бугунга кунда Афғонистонда барқарор тинчлини ўрнатиб бўйича сиёсий жаҳранинг фоил шитирок этмоқда. Бундан ташқари, мамлакатимиз ўзини давлат инфраструктурунинг ривожлантириш, кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириша қатнашиб, қардош афғон ҳалқига гуманистар ёрдам кўрсатмоқда.

Давоми 2-бетда

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни

БЎЛАР ЭЛИМ БОТИРЛАРИ, ПОСБОНЛАРИ...

5-бетта қаранг.

Мезон

ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ-ТАРАҚҚИЁТ ПОЙДЕВОРИ

Жаҳон банкининг эълон қилинган прогнозида Ўзбекистон иқтисодиёти 2021 йил 4,3 фоизга, 2022 йилда 4,5 фоизга ўсиши қайд этилди. Бу МДҲ давлатлари орасида энг юқори кўрсаткичлардан бирни ҳисобланади.

Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномасида жамият ҳаётининг турли жабхалари чуқур таҳлил этилди. Ижтимоий-иқтисодий тармоқлар, банк-молия тизимини ислоҳ этиш билан боғлиқ жиҳатлар оқилюна хулосалар чиқарига ундаши бараборида ҳамхижатлик билан ҳаёт синовларини енгиг ўтишга чорлайди. Зоро, мамлакатимиз бутун дунёни иқтисодий танглика, таҳлика соглан пандемияга қарамай,

Давоми 2-бетда

2021 ЙИЛ ТИББИЁТ СОҲАСИДА КУЙИДАГИ УСТУВОР ВАЗИФАЛАРГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёевнинг
Олий Мажлисга Мурожаатномасидан

- ✓ **2021 йил давлат бюджетида**
3 триллион сўм захира шакллантирилди.
Ушбу маблагни ҳисобидан, албатта, аҳолини коронавирусга қарши эмлаш тадбирлари ҳам амалга оширилади.
- ✓ **Санитария-эпидемиология**
хизмати сифатини ошириш, унинг моддий-техник базасини яхшилаш ва замонавий лабораториялар ташкил этишига **200** миллион доллар йўналтирилади.
- ✓ **Она ва бола соглиғига эътибор** —
жамиятга, келажакка эътибордир.
- ✓ **15 ёшгача бўлган болалар ва**
ҳомиладор аёлларга **7** турдаги витаминлар, болалар учун паразиттар касалликларга қарши дори воситалари бепул тарқатилади. Бу жараён билан **2021** йилда — **11** миллион нафар, **2022** йилда — **17** миллион нафар аҳоли қамраб олинади ва бу ишларга **100** миллиард сўм маблагъ йўналтирилади.

Тиббиётнинг бирламчи бўгинини кучайтириш, айниқса, қўшиқ ва маҳаллаларда тиббий хизматни сифати жиҳатидан янги босқичга кўтариш зарур.

Бирламчи бўғинда умумий амалиёт шифокори ўрнига оиласи шифокор ва унга ёрдамча сифатида **5** нафар ўрта тиббиёт ходимидан иборат “тиббий бригадалар” ташкил этилади.

Тиббий хизматлар кўрсатишда бирламчи бўғин қармовини кенгайтириш мақсадида келгуси 3 йилда 315 та “оиласи шифокор” пункти ва 85 та оиласи поликлиника ишга туширилади.

Онко-гематология соҳаси ҳамда давлати қўйини бўлган касалликлар бўйича мураккаб диагностика ва тиббий амалиётлар учун бюджетдан **250** миллиард сўм ажратилади.

ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ — ТАРАҚКИЁТ ПОЙДЕВОРИ

Жаҳон банкининг эълон қилинган прогнозида Ўзбекистон иқтисодиёти 2021 йил 4,3 фоизга, 2022 йилда 4,5 фоизга ўсиши қайд этилди. Бу МДХ давлатлари орасида энг юқори кўрсаткичлардан бири ҳисобланади.

**Нодир ЖУМАЕВ,
Олим МАХЛИС
Қонунчилик палатаси депутати,
иктисод фанлари доктори,
профессор**

► Бошланиши 1-бетда

Барча бирдек англаб турибдики, пандемиядан кейин дунёнинг иқтисодий иқтисодий манзараси, умуман, бошкача қиёфа касб этди. Шу нуткан назарден, глобал инкороз шароитида мамлакатимизнинг миллий мангафатлари, халимизнинг хоҳиш-иродасидан келиб чиқиб, иқтисодий баркарорликни таъминлашда жойлардаги мавжуд муаммоларни манзили ўрганиш ва ҳал этиш, кўмакка мухтох юртдошларимизни кўллаб-куватлаш, ёшларимизнинг орун-умидларини рӯбёба чиқариш барча масъул раҳбарлар масъулиятини ўн чандон оширади.

Бу борада давлатимиз раҳбари этироф этганидек, исплоҳотларни амалий самара-дорлигини оширишда, жойларда янги ташаббусларни илгари суринча ахолимизнинг янада фаопроқ, янада ташаббускор бўлишига эришимомигиз лозим. Бу шароитда яшашимиз, етарли даромад топишимиш учун энг купай бизнес ва инвестиция мухитини шакллантириш, янгидан-янги корхоналар ва иш жойларини очиша тағдай таянч бўлади, катта дадла, куч-куват беради. Чунки одинцида бажариладиган ишлар миқёси жуда залворли ва кент камрорви.

Шу хақда ўйлајпману, жорий йилда 23 миллиард доллар кўйматидаги инвестициялар ўзлаштирилгандан кейинги манзараларни тасаввур килишга интиламан. Чунки бу миқдор ён-атрофимиздаги айрим давлатлар инвестицияйи сармояларининг беш-ўн йиллик кўйматига тенг.

Ўзбекистонда инвестицияларни ўзлаштириш эвазига 69-70 та, ҳатто 100 та атрофидаги эмас, 226 та ийрик саноат ва инфраструктура обектлари ишга туширилади. Улар орасида умумий кўймати миллиард доллардан ортиқ бўлган Навоий кон-металлургия комбинатидаги 2 та ийрик металлургия корхонаси, Олмалик кон-металлургия комбинатида техноген рудани қайта ишлаш заводи, Қашқадарёда 3 миллиард 600 миллион долларга тенг бўлган, йилига 1,5 миллиард тонна керосин, дизель ёқилиси ва сўюлтирилган газ ишлаб чиқарадиган мажмуя каби улкан ишлаб чиқарishлар тўлиқ маҳсулот беришини бошлайди. Ҳудудларда тўқумачилик, куриш материаллари, чарм-пойдал, озиқ-овқат ва фармацевтика тармоқларида юзлаб янги ишлаб чиқарishларни барпо этилади. Биргина Ташкентдаги "Янъобод" технопаркida янга 11 та замонавий электротехника корхонаси иш бошлаши билан бу ерда ишловчилар сони 11 мингга етади.

Хабарнинг бор, Жаҳон банки 2020 йилда Ўзбекистон иқтисодиётининг Шарқий Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари орасида деярли энг юқори суръатларда — 5,7 фоиз ва 2021-2022 йилларда эса 6 фоиз ўсишини таҳмин кўнган эди. Албатта, бундай башорат инкороз шароитида, дунёнинг етакчи давлатлари иқтисодий жиҳатдан борган сари "оқсан" бораётган бир пайтда, мамлакатимиз иқтисодий истиқболининг бундай ижобий баҳоланиши ҳаммамизни кувонтириш, руҳлантиришади.

Хабарнинг бор, Жаҳон банки 2020 йилда Ўзбекистон иқтисодиётининг Шарқий Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари орасида деярли энг юқори суръатларда — 5,7 фоиз ва 2021-2022 йилларда эса 6 фоиз ўсишини таҳмин кўнган эди. Албатта, бундай башорат инкороз шароитида, дунёнинг етакчи давлатлари иқтисодий жиҳатдан борган сари "оқсан" бораётган бир пайтда, мамлакатимиз иқтисодий истиқболининг бундай ижобий баҳоланиши ҳаммамизни кувонтириш, руҳлантиришади.

Лекин пандемия бутун инсоният қаторида халимиз учун ҳам кутилмаган ташвиш ва мураккаб муаммоларни кептириб чиқарди, бу мамлакатимиз иқтисодий ҳаётиди ҳам ўзининг салбий таъсирини кўрсатмасдан қолмади.

Шукрим, во оғнатнин ахоли турмуш даражасида ва иқтисодий тармоқларига салбий таъсирини компаштасиши мосалаларига дастлабки босқичларда ёк мамлакатимиз раҳбари томонидан катта этибор қаратилди. Саноат корхоналари, тадбиркорлар ва экспортёрларга аниқ ва самарали имтиёзлар берилди, улар кўллаб-куватланди. Шу ўринда ушбу раҳаматларни бир эса олиб кўйиш фойдадан холиб бўйлайди, деб ўйлаймади.

Пандемия оқибатларини юмшатиш ва бартараф этиш учун давлатимиз томонидан жами 82 трилион сўмлик комплексо чоратадирилар амалга оширилди. Инкорознинг олдини олиши қаралтиган жамғарма ташкил этилиб, коронавируса қарши курашиб, ахоли ва корхоналарни кўллаб-куватлаш билан боғлиқ тадбирларга бюджетдан 16 трилион сўмдан ортиқ маблаг ўйнаптирилди. Шунингдек, давлат корхоналарига ва 500 мингдан зиёд тадбиркорлик субъекти ҳамда қарий

8 миллион фуқарога жами 66 трилион сўмлик солик имтиёзлари, кредит муддатларини узайтириш ва молиявий кўллаб-куватлаш бўйича амалий ёрдамлар берилди.

Ўзбекистондаги исплоҳотларни ҳалқаро молиявий идоралар таҳлил ва тадқик этишда давом эттигандар, Жаҳон, Ҳаҷон банкининг куни кечга ўзлонг қилган прогнозида Ўзбекистон ялпи ички маҳсулоти

лар ана шулар сирасига киради. Давлатимиз раҳбари, бу ўйналишда ҳам исплоҳотларни давом этитигандар, тадбиркорлик субъектларидаги текширишлар утказиш бўйича моторорий муддатини яна бир йилга узайтириши таклифи эти.

Сир эмаски, иқтисодий фаоллик ва аҳоли даромадларининг ўсиши натижасида энергия ресурсларига бўлган талаб ортиб

ЖАҲОН БАНКИННИГ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ БҮЙИЧА ПРОГНОЗЛАРИ

ЎСИШ СУРЪАТИ, %	2021	2022
ЎЗБЕКИСТОН	4,3	4,5
ГРУЗИЯ	4,0	6,0
ҚИРГИЗИСТОН	3,8	4,5
МОЛДОВА	3,8	3,7
ТОЖИКИСТОН	3,5	5,5
АРМАНИСТОН	3,1	4,5
УКРАИНА	3,0	3,1
РОССИЯ	2,6	3,0
ҚАЗОНИСТОН	2,5	3,5
ОЗАРБАЙЖОН	1,9	4,5
БЕЛАРУСЬ	-2,7	0,9

2021 йил 4,3 фоизга, 2022 йилда 4,5 фоизга ўсиши қайд этилди. Бу МДХ давлатлари орасида энг юқори кўрсаткичлардан бири ҳисобланади.

Марказий Осиё минтақасида иқтисодий ўсиши суръатларининг 3 фоиз таҳмин килингандан шундай ва пандемия хавфи тарқ этмаган бир вақтда бу ижобий кўрсаткич, албатта. Эслатиб ўтамиш, Жаҳон банкининг "Жаҳон иқтисодиётни истиқболларни" хисобидаги акс этган маълумотларга кўра, 2020 йилда Ўзбекистон ЯИмининг ўсиши 0,6 фоизни ташкил этган.

2021 йилда иқтисодий ўсиши кўрсаткичларни саклаб қолиш, ахолининг реал даромадларини босқичма-босқич ошириб бориш, шамимумларини яхшилаш, тадбиркорлик фаолиятини кўллаб-куватлаш борасида олиб борилаётган исплоҳотлар ўз самарасидан беради, албатта.

Яна бир мухим томони, сўнгги йилларда мамлакатимиз иқтисодиётининг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш ятилти. Мурожаатномада бу ўйналишда ҳам алоҳида тұхталаёт ўтилиб, иқтисодиётда таркииб кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Давлат харидлари билан боғлиқ масала

иқтисодиётнинг энг оғрикли нутқатларидан бири бўлиб келади. Ҳозирги кунда бу жарайёда атиги 4 фоиз тадбиркорлик катнашадиганни унинг неччолик "монополлашганини" намоён этиди. Бу муаммоларни ҳал килиш бўйича чоралар белгилаб берилган кўплаб "таниқдиларни" хотиржам этади. Келгиси йилда 2 та ийрик давлат корхонасига давлат хариди бўйича очиқ-шошқор таълаблар жорий этилади. Натижада маҳаллий тадбиркорларимиз ҳар йили камидаги 10 трилион сўмлик маҳсулотларини ушбу корхоналарга сотиш имкониятига эга бўлади. Эндилида барча давлат харидлари жамоатчилик ва Парлamenti назоратida туради.

Давлат харидлари билан боғлиқ масала иқтисодиётнинг энг оғрикли нутқатларидан бири бўлиб келади. Ҳозирги кунда бу жарайёда атиги 4 фоиз тадбиркорлик катнашадиганни унинг неччолик "монополлашганини" намоён этиди. Бу муаммоларни ҳал килиш бўйича чоралар белгилаб берилган кўплаб "таниқдиларни" хотиржам этади. Келгиси йилда 2 та ийрик давлат корхонасига давлат хариди бўйича очиқ-шошқор таълаблар жорий этилади. Натижада маҳаллий тадбиркорларимиз ҳар йили камидаги 10 трилион сўмлик маҳсулотларини ушбу корхоналарга сотиш имкониятига эга бўлади. Эндилида барча давлат харидлари жамоатчилик ва Парлamenti назоратida туради.

Хакиқатан, сўнгги 4 йилда иқтисодиётнинг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш борада жадаллаштириш кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Бу иқтисодиётнинг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш борада жадаллаштириш кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Хакиқатан, сўнгги 4 йилда иқтисодиётнинг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш борада жадаллаштириш кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Бу иқтисодиётнинг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш борада жадаллаштириш кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Бу иқтисодиётнинг барча жаҳаларига бозор механизми жорий этиш борада жадаллаштириш кўзарышларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация килиш ишларни жадаллаштириш борасида аниқ таъминлашадиган борада.

Элчи Ёдгорхўжа Шодмонов:

“Ўзбекистон ва Афғонистон Президентларининг мунтазам мулоқоти давлатлараро ҳамкорлик ривожига кучли туртки бермоқда”

► Бошланиши 1-бетда

Мамлакатимизнинг Афғонистонда иқкита дипломатик ваколатхона — Кобулда элчихона ва Мозори-Шарифда Баш консулхона фаолият юртмоқда. "Дунё" ахборот агентлиги мухбари ўзбекистоннинг Афғонистондаги элчиси Ёдгорхўжа Шодмонов билан иккиси давлат ўтрасида дўстлик муносабатлари ҳандай мустаҳкамлаётгани кўшини давлат билан муносабатларни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари.

— Бутун дунё, шу жумладан, мамлакатимиз учун ҳам осон бўлмаган 2020 йил ортда колди. Бундан ташки, узик йиллар давомиди Афғонистонда қанчалик мурakkab ички сийёсий вазият хўм сурʼатига ҳамма яхши билади.

Пандемия даври кўйинчилликларни сиз раҳбарлик кўлаётгандан дипломатик ваколатхона фаолиятига таъсир ўтказдими? Бундан мурakkab шароитда ҳалқаро миёсда ўзбекистон манфаатларини илгари суриш ва муҳофоза қилиш ҳандай амалга оширилмоқда?

— COVID-19 пандемияси шароитда Ҳубозистоннинг Афғонистондаги элчихонаси коронавирус муносабати билан жорий этилган профилактика чора-тадбирл

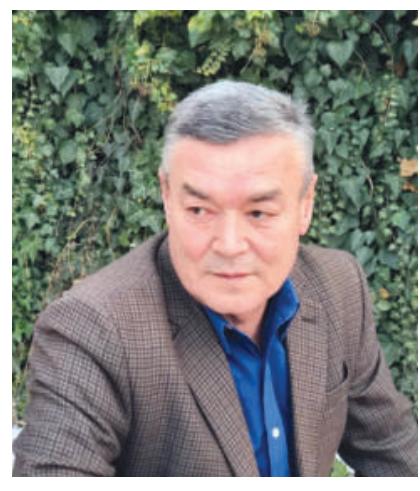
10 январь – Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек таваллуд топган кун

“ЮРАГИМДА ВАТАНИМ”

(Бир шеър тарихи)

Ойбек шеърияти
хайратлардан яралган.
Биргина “Нальматак”
шеърини эсласантиз,
кифоя. Ёки “Ўзбекистон”,
“Навоий”, “Машраб”,
“Пушкин” сингари ёхуд
табиат манзараларига
багишланган кўплаб
битиклари худди бугун
ёзилгандай қалбларга завқ
улашади.

Албатта, бу шеъларнинг
барчаси чинакам хаёт,
табиат ҳақиқатларидан
туғилган туйгулар
суратиди.

Хумоюн АКБАР,
шоир

Биз ҳайрат туйгуларни Ойбек
нинг кўлларида яъюл қўрамиз.

Унинг “Ииги келмайди сира...”
сатри билан бошланган қиска, аммо
моҳиҳтан бутун бошли романга
арзирни шеъри юқоридагилардан
фарқланиб, Иккинчи жаҳон уруши
дахшатларини ўз кўзи билан кўриб,
юракдан хис этган шоирининг дардли,
оғрикли кечинмаларицир.

Адабининг 20 жилидиги “Мумкаммал
асарлар тўплами”нинг 2-жидига
киритилган бу шеърга “1943 йил 17
февралда фронтда ёзилган”, деб
изоҳ берилган. Ойбек фронтга бор-
гандага ҳар куни бўлмаса-да, имкон
топиши билан кундакли ғёзган ва ке-
йинчалик барчасини жамлаб, “Фронт
бўйлаб” деб номлаган. Унинг Гарбий
фронтлари карири тўрт ойга ёзилган
сафар кундаклигини иккى қисмга
бўлиши мумкин: биринчиси — 2-ўз-
бек бадий бригадаси билан бирга
ўтказган учрашувлар, митинглар,
концертлар қисми бўлса, иккинчиси —
ўзига маҳсус руҳсатнома олиб,
фронт чизиги бўйлаб юзлаб чакирим
масофадаги шаҳар-кишлопкалар ора-
лаб, жангчилар ва ҳалқ ҳаётини мус-
такил ўрганган кунлар тафсилоти.

“1942 йил 6 декабрь. Кундуз соат
бўйларда иккинчи ўзбек бадий бри-
гадаси Москвага келди. Биз 16 киши
эдик”, деб ёзди Ойбек.

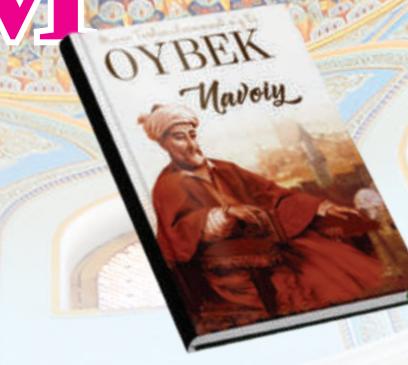
Гурӯхнинг вазифаси ўрта осиёлик
жангчиларнинг жанговар руҳини кў-
тарishi, серкүш Ватандан олиб бор-
илган совга-саломларни улашиш,
юрт согинчини оз бўлса-да, баҳам
кўриш эди. Аммо Ойбек ёзувчи си-
фатида ўз олдига бундан бошқа мус-
такил ўрганган кунлар тафсилоти.

“1942 йил 6 декабрь. Кундуз соат
бўйларда иккинчи ўзбек бадий бри-
гадаси Москвага келди. Биз 16 киши
эдик”, деб ёзди Ойбек.

Гурӯхнинг вазифаси ўрта осиёлик
жангчиларнинг жанговар руҳини кў-
тарishi, серкүш Ватандан олиб бор-
илган совга-саломларни улашиш,
юрт согинчини оз бўлса-да, баҳам
кўриш эди. Аммо Ойбек ёзувчи си-
фатида ўз олдига бундан бошқа мус-
такил ўрганган кунлар тафсилоти.

Кундакли саҳифаларида жойлар
ва табиат манзаралари таъсиричан
бўёкларда чизилганига гувоҳ бўла-
миз. Демак, муаллиф кўрган-кечир-
ганинни батага кайд этиб бор-
ишни режалаштирган.

Бадиий бригада Москвага етиб

ради — оёғимни чўзуб, бироз роҳат
клидил. Кундуз соат 12 ларда Мичу-
ринск етди.

Ойбек Москвадан поездга чишиб,
Мичуринск — Графск — Гази — Во-
ронеж темир йўл йўналишида беш юз
чакиримдан зиёд йўл босиб, иккى ой
ёлгиз кезиб, вайрон бўлган кишлоп-
лар, фронтнинг илгор қисмida жанг
қилаётган аскарлар ҳамда фашист-
лар супидидан озод бўлган ҳудудлар-
даги ҳалқ ҳаётини синичлаб ўргани-
ди. Янги ёзилажак аскарлар учун мавзу-
ва қаҳрамонлар излайди. Биз айнан
мана шу кунларда ёзилган қайдларда
“Ииги келмайди сира...” шеърида тас-
вириланган манзараларга деб келамиз:
“Сөвук юзни шилиб, сунжалар қадар
зирқарата бошлиди. Учинчи стан-
цияда тушубм. Коронгида туртни-
туртнина станция биносига кирдим.
Илж. Лекин одам қалин. Бир қадам
ҳам босиб бўлгаймади...

Йиги келмайди сира...
Ғазобдан қарқаран кўз.
Бу ўзларининг яхидек
Лабимда қотибди сўз.

... Бироз мудрадим — бошим ога-
ди-да, яна қалқиб тушаман. Уй со-
вуқлаши. Корним очди. Халтамдан
бар парча нонани олип едим. Дуруст
бўйди — скамейкага суняниб мудра-
дим. Фанер копланган қичкина дера-
данин тонг бўзарди...”

Бу ер Графск темир йўл бекатин-
нинг бомба остида қолган кичкина-
гина биноси эди. Воронежгача ҳали
яна кирк чакириб йўлди...

Қошлар, киприклар қирон —
Юраман ҳушиш, ҳайрон.
Корним оч, эсга келмас
Халтамдаги гиштеди он...

Кундаликини ўқишини давом этти-
рамиз: “Душман юриб ўтган ерлар
ҳаммаси ҳароб. Қуидирланан еми-
ринган ўйлар. Қаиси дехон оиласи-
нинг эшигини қоқсан, очиқ юз билан
қарши олади. Бутун ҳалқ бошига
тушсан кулфатни яхши биладилар.
Ҳаммасининг яна ўз дарди бор. Би-
рининг отаси, бирининг эри, бирин-
инг отаси ёки ўти, кизи — милитик
тумшига иктибори бўлган ҳар бирди
дуниман билан курашувга жунасан.
Чол-кампир, ёш болали аёлар ва
богалар, етим-есирлар қолган, —
ездид! Ойбек — ...Воронеж дуниман-
дан тозалансан Шахарга ҳеч кимни
хўймайдилар. Ҳар қадамда мина. Махсус
руҳсатнома варажаси олиб, шаҳарга бордим.
Бир жон кўринмайди. Кўпчепела, ўтик шаҳар деса бўла-
ди. Кўпчепела, ўтик шаҳар деса бўла-
ди. Үзоқ дайёбид юрдим. Ҳар қадамда
“Мина”, “Мина” деб ёзib ўйилган.
Оғир ҳислар кўнисла га чўкди. Дард,
бўй оғрик каби бутун борлигидан
даражати ўзларни тафсилоти...

Адиб кўксиди туғилган дард, оғри-
к кундаклика қандай кўнган бўлса,
шеърида ҳам шундай ифодаланган.
Шеърини ўқиганингизда юрак зирқи-
райди:

Кўнган уйларда узлар
Қиши қуони бетиним.
Танҳо кезаман. Йилгар
Юрагимда Ватаним...

Бу 1943 йил 17 февраль эди...
Фронтдаги ёзувларда сўнгти сана
5 январь кўрсатилган, аммо Ойбек-
нинг Воронеж томонига сафари ян-
варий ойининг биринчи ўн кунлигидан
бошланган, иккى ой давом этган, деб
тахмин килишимиз мумкин. Чунки
адиб Воронеждан Москвага қайта-
жангчиларнинг фронтига кўрсатган
жасоратлари билан чекланилмайди,
уларнинг описи кишлоқда қолган
ота-оналар, фарзандлари, ҳатто
асл касб-корлари ҳақида батапсил
маълумотлар билан танишамиз. Қол-
лаверса, шу кунларда уруш мавзуси-
даги кўплаб шеърлар ёзилади.

... 16 декабрь. Ҳор тушуди. Союз
шиддатларни. Кечкурун Москвага
кайтди. Гостпиталга фронтидан
яраланиб қайтган Зебони кўриш
учун борди. Аҳволи оғрик кан. Анди-
жондан онаси келибди...

... Мине вагон. Одам лик тўла.
Ҳаммаси аскарлар, ҳам согайган
ярдаборлар. Утириш учун базур жой
топдим. Эрталааб вагон бўшинки-

Таҳририятга кеплан кўлъезмалар тақриз
килинмайди ва муаллиғфа қайтарилини мурдади.

Газетанинг етказиб берилши учун бунани
расмийлаштирган ташкилот жавоблар.

Газетанинг полиграфик жижадан сифатли
чоп этилишига “KOLORPAK” МЧК масъул.

Таҳририятга кеплан кўлъезмалар тақриз
килинмайди ва муаллиғфа қайтарилини мурдади.

“Kolorpak” МЧК босмахонасида чоп этили.

Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.

Тошкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А ўй.

Босмахона телефони: (78) 129-29-29.

Хавфиди: Муҳаммад Ризоев.

Хавфиди: Муҳаммад Ризоев.